

Функціональний аналіз показав, що назви підприємств у Кракові формують культурний імідж міста, працюють як брендові маркери, орієнтуючись на міжнародну аудиторію.

Дослідження підтвердило, що ергонімія є складним явищем, що формується під впливом різних чинників: історичних, культурних, економічних та мовних. Ергонімний простір Кракова і Тернополя демонструє як спільні риси, так і відмінності, зумовлені локальною специфікою та національною ідентичністю. Результати можуть бути корисними для подальших досліджень у галузі ономастики, маркетингу та брендингу, а також для підприємців і лінгвістів, які займаються комерційною номінацією в урбаністичному середовищі.

Список використаної літератури:

1. Белей О. О. Сучасна українська ергономія: власні назви підприємств Закарпаття. Ужгород: Закарпаття, 1999. 111 с.
2. Кутуза Н. В. Ергонімна номінація як елемент реклами. Культура народів Причорномор'я. Сімферополь: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2002. № 32. С. 301-303.
3. Cieślíkowa A. Nazwy własne w języku i społeczeństwie. Kraków: Universitas, 2000. 320 s.

Молоток Наталія,

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка;

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, викладач
Вишневська Галина Богданівна

МЕНТАЛЬНА КАРТА ЯК МЕТОД ФІДБЕКУ: ІНСТРУМЕНТ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ТА СТРУКТУРИЗАЦІЇ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Вступ. У сучасній освіті важливу роль відіграють методи, що сприяють ефективному засвоєнню навчального матеріалу та розвитку критичного мислення учнів. Одним із таких інструментів є ментальні карти, які набувають популярності в педагогічній практиці. Вони є потужним засобом візуалізації та структурування знань, а також інструментом для організації зворотного зв'язку між учителем і учнем, що підвищує ефективність навчання. На уроках української мови використовуються не лише для організації інформації, але й як метод, що дозволяє оцінити рівень розуміння учнями матеріалу. Це дає можливість швидко визначити, які аспекти потребують додаткової уваги, і коригувати навчальний процес.

Актуальність теми обумовлена необхідністю впровадження інноваційних методів у навчальний процес, зокрема вивчення української мови. Ментальні карти сприяють більш ефективному засвоєнню матеріалу, розвитку критичного мислення та покращенню зворотного зв'язку між учителем і учнем. Вони допомагають учням структуровано сприймати інформацію, що є особливо важливим у контексті сучасної освіти, орієнтованої на індивідуальні потреби учнів і підвищення якості навчання.

Метою цього дослідження є аналіз використання ментальних карт як методу для фідбеку на уроках української мови та їх вплив на ефективність навчання та розвиток мовленнєвих навичок учнів.

Ментальні карти є потужним засобом для візуалізації інформації, що дозволяє структурувати думки та полегшує аналіз зворотного зв'язку. Візуальне представлення думок ідей за допомогою них сприяє не лише швидкому аналізу отриманої інформації, а й ефективному її використанню для подальшого розвитку та вдосконалення різних процесів. Цей інструмент широко використовується в освіті, професійному розвитку та управлінні. Для того щоб максимально ефективно застосовувати ментальні карти у зворотному зв'язку, варто враховувати певні принципи їх створення, розуміти їхні переваги перед іншими традиційними методами та розглядати конкретні приклади їх використання в навчальній і професійній сферах.

Створення ментальних карт для візуалізації зворотного зв'язку базується на кількох ключових принципах. Насамперед, у центрі карти розташовується головна ідея або проблема, яка потребує аналізу. Від неї відходять основні гілки, що містять категорії або теми, які стосуються даного питання. Кожна з гілок може поділятися на підкатегорії, що дозволяє детальніше розглядати аспекти проблеми. Важливим елементом створення ментальних карт є використання кольорів, символів та малюнків, що робить їх більш наочними та легкими для запам'ятовування. Крім того, застосування ключових слів і коротких фраз дозволяє структурувати інформацію так, щоб вона була швидко зрозумілою навіть при поверхневому огляді [5].

Ментальні карти мають значні переваги перед традиційними методами, що сприяють отриманню зворотного зв'язку, такими як письмові звіти, анкети чи усні обговорення. По-перше, вони дозволяють швидко оцінити загальну картину та побачити взаємозв'язки між різними аспектами. Завдяки візуальному представленню інформації, користувач може легше і швидше ідентифікувати основні тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення. По-друге, допомагають

уникнути перевантаження текстовою інформацією, що є частою проблемою при аналізі традиційних звітів або довгих усних обговорень. Крім того, вони сприяють активному залученню учасників у процес аналізу фідбеку, оскільки дозволяють доповнювати та змінювати карту в реальному часі. Це робить процес більш інтерактивним і ефективним, сприяючи кращому розумінню та засвоєнню інформації [2].

Ментальні карти широко застосовуються як у навчанні, так і в професійному розвитку. В освітньому середовищі вони допомагають учням і студентам краще засвоювати матеріал, структурувати свої знання та ефективніше готуватися до іспитів. Викладачі можуть використовувати цей метод для збору та аналізу відгуків студентів, що дозволяє їм покращувати методику викладання і адаптувати навчальний процес відповідно до потреб учнів. Також ментальні карти допомагають викладачам ефективніше пояснювати складні теми, створюючи візуальні схеми, які роблять матеріал доступнішим [2], [3].

Особливо корисним є використання ментальних карт на уроках української мови. Вони допомагають здобувачам освіти краще розуміти мовні структури, аналізувати правила правопису та граматики, а також будувати логічні взаємозв'язки між мовними явищами.

Наприклад, під час вивчення відмінків іменників можна створити ментальну карту (рис.1), де в центрі буде розміщено поняття "відмінки", а від нього відходитимуть

Рисунок 1. Ментальна карта "Відмінки іменників"

гілки із назвами відмінків, їхніми питаннями та прикладами. Також ментальні карти можна використовувати для вивчення синонімів, антонімів, фразеологізмів та інших мовних явищ. Вони допомагають учням не лише краще запам'ятати інформацію, а й розвивати асоціативне

і логічне мислення. У професійній сфері цей інструмент є корисним для керівників і співробітників компаній. Він дозволяє

аналізувати ефективність роботи команди, виявляти сильні та слабкі сторони, а також розробляти стратегії покращення діяльності [4].

Окрім того, ментальні карти активно використовуються під час брейнштормінгу, розробки проєктів та управління персоналом. Вони дозволяють систематизувати зворотний зв'язок від співробітників та швидко визначити напрямки розвитку компанії або організації. Наприклад, під час робочих нарад або стратегічного планування учасники можуть разом створювати ментальну карту, додаючи свої думки та пропозиції у зручному форматі. Це не лише прискорює процес обговорення, а й сприяє залученню кожного учасника до розробки рішень. Візуальне представлення інформації також сприяє кращій комунікації в команді, оскільки всі учасники можуть бачити основні аспекти обговорюваного питання і зрозуміти його суть за короткий проміжок часу [1], [3].

Висновки. Ментальні карти є не лише зручним, а й ефективним методом візуалізації зворотного зв'язку. Вони сприяють глибшому розумінню інформації, полегшують аналіз та допомагають швидко ухвалювати рішення. Завдяки своїм численним перевагам цей інструмент знаходить широке застосування у різних сферах – від освіти до бізнесу, роблячи процес взаємодії та зворотного зв'язку більш продуктивним. Враховуючи можливості, які відкриває використання ментальних карт, їх можна вважати одним із найефективніших способів представлення та аналізу інформації, що сприяє покращенню комунікації та розвитку як у навчальному, так і в професійному середовищі.

Список використаних джерел:

1. Барабаш-Ревак О. Візуалізація мислення у процесі УМІ: ментальні мапи. ТЕКА Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych. 2021. С. 117–136 : <https://surl.li/cmetuo> (дата звернення: 03.04.25).
2. Пащенко Т. Ментальні карти як засіб оцінювання якості підготовки техніків-будівельників у коледжах. URL: <https://surl.li/ufxpqp> (дата звернення: 04.04.25).
3. Пилипчук С. Що потрібно знати вчителю про використання ментальних карт? Знайшов: учням, батькам, вчителям. 2024. URL: <https://surl.li/mgzizq> (дата звернення: 03.04.25).

4. Погребенник І. Ментальні карти при викладанні української мови та літератури у закладах професійно-технічної освіти. Українська професійна освіта. 2018. URL: <https://surl.li/wcklco> (дата звернення: 04.04.25).
5. Щербатюк В. Особливості продукування і використання ментальних карт на заняттях із літературознавчих дисциплін студентами-філологами. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип 30. Том 4. URL : <https://surl.li/jyvxxvo> (дата звернення: 03.04.25).

Мурмила Марія,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка;
Науковий керівник: кандидат філологічних наук, викладач
Вишневська Галина Богданівна

ІІІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: МЕЖА МІЖ ІНСТРУМЕНТОМ І ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Вступ. Цифровізація освіти сприяє впровадженню штучного інтелекту, що трансформує навчальний процес. Персоналізоване навчання та автоматизоване оцінювання свідчать про зміну освітніх підходів. Водночас це актуалізує питання академічної доброчесності, адже ІІІ може бути як інструментом розвитку, так і джерелом зловживань. Важливо враховувати етичні аспекти його використання.

Актуальність теми зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій та необхідністю їхнього раціонального й етично обґрунтованого впровадження в освітній процес, зокрема у вивчення української мови. **Мета** – аналіз потенціалу використання штучного інтелекту на уроках української мови в контексті забезпечення академічної доброчесності та визначення шляхів оптимального поєднання технологічних можливостей і етичних засад навчального процесу.

У грудні 2021 року Кабінет міністрів України затвердив Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні. Згідно з Концепцією, «ІІІ – це організована сукупність інформаційних технологій, що дозволяє виконувати складні завдання, обробляючи великі обсяги інформації» [6]. Впровадження ІІІ в освіту розглядається як важливий крок для підвищення якості навчального процесу. Концепція наголошує, що «одним із головних викликів є низький рівень цифрової грамотності населення» [3]. Концепція передбачає підвищення цифрової грамотності учнів і студентів, а також створення програм підвищення кваліфікації